

რედაქცია

რედაქციის პრეზიდიუმი... ბელის-მომწერა... დროებისა... ფასები...

დროება

ბაგოლის ქოველ-დემოკრატიის გარდა

ფასი განცხადებისა

დღის განმავლობაში... რედაქციის... ფასები...

საზაფხულთა თეატრში

მოსახლათს, 14 აპრილს

ჰაეროსტატი

სამდღი 4 მოქმ. 5 სურათად თხზ.

მ. ჯორჯაძისა.

გ. შტილია

მოდვი 1 მოქმ. თხზ. აკ. წერეთლისა.

აწარუნის თეატრში

პარასკევს, 16 აპრილს

ბენეფისი

ქ. ანდრონიკოვიჩისა

თავარ

ბატონიშვილი

ისტორიული დრამა 5 მოქმედებად.

მანთაცმულობა ახალი, საკუთრივ

ისტორიული დრამებისთვის მომზადებული.

ლექსი და დავლები.

ბალეტები ისყიდება თეატრის კასნაში.

დასაწყისი 8 საათზე.

ტელეგრაფი

საზღვაო-მარის ტელეგრაფის სააგენტოსი

პატივგაზრდი, 10 აპრილს.

„გოლსში“ დაბეჭდილია კატანდრადამ

დაბეჭდილი კარნესონდენცია, რომ

დროებისა ფელტონი, 13 აპრილი

მუთათური ანუბი

სასაღვენი „ჯარბანი“ ჩვენში

უწინ და ესა. — კულისის წლე

განდელი ახალ-კვირა. — ლელა

მტრებსა გაიტანეს. — ქუთაისში რე

სული „Губернская Вѣдом.“ გა

მომხმის განზრახვა. — იქვე ბუ

მელშიც აწერილია ბევრა ბარბარო-სული

ამ დღეებში გამოვა ახალა წესდებ

გაზ. „ნაგავსი“ გვანდობებს, რომ

გამოჩენილი რუსის მსატვარა გერეხ-

დასაწყისი 8 საათზე.

დღის განმავლობაში

საზღვაო-მარის ტელეგრაფის სააგენტოსი

პატივგაზრდი, 10 აპრილს.

„გოლსში“ დაბეჭდილია კატანდრადამ

დაბეჭდილი კარნესონდენცია, რომ

დროებისა ფელტონი, 13 აპრილი

მუთათური ანუბი

სასაღვენი „ჯარბანი“ ჩვენში

უწინ და ესა. — კულისის წლე

განდელი ახალ-კვირა. — ლელა

მტრებსა გაიტანეს. — ქუთაისში რე

სული „Губернская Вѣдом.“ გა

მომხმის განზრახვა. — იქვე ბუ

პატივგაზრდი, 10 აპრილს.

„გოლსში“ დაბეჭდილია კატანდრადამ

დაბეჭდილი კარნესონდენცია, რომ

დროებისა ფელტონი, 13 აპრილი

მუთათური ანუბი

სასაღვენი „ჯარბანი“ ჩვენში

უწინ და ესა. — კულისის წლე

განდელი ახალ-კვირა. — ლელა

მტრებსა გაიტანეს. — ქუთაისში რე

სული „Губернская Вѣдом.“ გა

მომხმის განზრახვა. — იქვე ბუ

პატივგაზრდი, 10 აპრილს.

„გოლსში“ დაბეჭდილია კატანდრადამ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამიტომაც, ჩვენ ვეთანხმებით იმ

„მაცასიას ამ ქამად იმედი აქვს:

„სხვა-და-სხვა უნაყოფო სახელმწიფო

„შველა ამას თხოულობს თვითონ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამიტომაც, ჩვენ ვეთანხმებით იმ

„მაცასიას ამ ქამად იმედი აქვს:

„სხვა-და-სხვა უნაყოფო სახელმწიფო

„შველა ამას თხოულობს თვითონ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამიტომაც, ჩვენ ვეთანხმებით იმ

„მაცასიას ამ ქამად იმედი აქვს:

„სხვა-და-სხვა უნაყოფო სახელმწიფო

„შველა ამას თხოულობს თვითონ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამიტომაც, ჩვენ ვეთანხმებით იმ

„მაცასიას ამ ქამად იმედი აქვს:

„სხვა-და-სხვა უნაყოფო სახელმწიფო

„შველა ამას თხოულობს თვითონ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამიტომაც, ჩვენ ვეთანხმებით იმ

„მაცასიას ამ ქამად იმედი აქვს:

„სხვა-და-სხვა უნაყოფო სახელმწიფო

„შველა ამას თხოულობს თვითონ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამიტომაც, ჩვენ ვეთანხმებით იმ

„მაცასიას ამ ქამად იმედი აქვს:

„სხვა-და-სხვა უნაყოფო სახელმწიფო

„შველა ამას თხოულობს თვითონ

„პი, ამერტომატ საჭიროა, რომ ისეთ

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

„ამ ნაირად რუსეთის განაპირა ქვე-

ჩვენს გაზეთებში იყო ამას წინათ მოხსენებული, რომ რამდენიმე ვაჭარი ჩვენს ქალაქისა, რომელთაც სპარსეთთან აქვთ ტრანზიტის ვაჭრობა, მთავარ-სამმართველოს უფროსს ღენ-ლიტ. სტაროსელსკის გამოცხადდნენ და შეიტანეს საჩივარი ფინანსთ სამინისტროსაგან დანიშნულს ჩინოვნიკზე პოლკოვნიკს ბაგეზე, რომელიც დამოქონაში საქონლის გაგზავნა-მიღების დროს ერთობ გვეფროვებო.

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ამ გვარისავე საჩივრად ორი დებუტაცია გამოცხადდება ამ დღეებში ქვეკასიის ახალ მთავარ-მართველს, ერთი ტფილისის ვაჭრებისაგან და მეორე სპარსელ ვაჭრებისაგან. ამათ აუხსნიათ ის ვაჭრება და შევიწროება, რომელსაც ზემოხსენებული ბ. ბაგე აყენებს მათ ტფილისის დამოქონით სპარსეთში ტრანზიტით საქონლის გაგზავნის დროს. დებუტაციებს უთხოვნიათ, რომ ეს საქმე რაც შეიძლება მალე იქმნეს გამოძიებული და განთავისუფლებულ იქმნეთ იმ შევიწროებისაგან, რომელიც ჩვენ ბ. ბაგემა მოგვყენა. ომარემ, თუ შემდეგშია ცხადი შევიწროებული იქმნენ, ახლაც ზოგიერთი ვაჭრები, რომელნიც აღრე ქვეკასიით გზავნიდნენ ტრანზიტით თავიანთ საქონელს, ტრანზიტითა და არზრუმით გზავნიან სპარსეთშია და შემდეგში-კი შესაძლებელია, რომ მთელი ვაჭრობა იქითკენ გადავიდეს, ყველამ მცირე პზიისკენ მი-აქციათ სიყის საქონელი და ამით რუსეთის ვაჭრობასაც დიდი ზარალი მიეცემა და ხაზინასაც, რომელ-მანც ამდენი ფული დახარჯა ტრან-ზიტის გზის გასაყვანათა.

მთავარმართველმა თავის ჩვეუ-ლებრივის ლიბიერებით მიიღო ეს

ზიკურად თითქმის გადაშენებული, ცდილობს ყოველივე „თამაში“ დღე-სასწაულებზე ძველებურად გამართოს, მაგრამ მათი ცდა ამაოდ რჩება და ეხლანდელი „ჯარობა“ აზრდელიც არ არის იმისი, რაც უწინ იყო... უნ-და განახათ ეხლანდელი „ჯარობის“ ჯირითი! ზამოჰყავთ რაღაც ჯახრიკა, ბაყაყ-ბაყაყი ცხენები, უნაგირებისა-თვის მოსართავ ღვედების ნაცვლად ბევრს შაქრის ბაწრები მოუბამს და აბჟანდების მაგიერ—სარდინის თევზის კოლოფები; თვით მოჯირითენი რუს-სავეთ სხედან ცხენებზე: ჯირითის ნი-შანში მორტყმევის წილ ან თავისავე ყურზე მოირტყმენ, ან ცხენის ყურს ჰბრეგენ...

ძვემო იმერეთში ახალ-კვარაობა ყველაზე უფრო განთქმული იყო და ვითომ ახლაც არის სოფ. ძულაშს—ერთს დროს საუკეთესო თავადთ მი-ქვლადების საცხოვრებელში. ბურ-თაობა ძულაშში ნამეტურ გამოჩენი-ლი იყო. მახსოვს, სულ ცოტა რომ ესთქვა, 1500 ქვეითი და 500 ცხე-ნოსანი იღებდნენ მონაწილეობას ხელ-ჩართულს თამაშში. მჭვრეტელნი, რა-საკვირვებელია, ათი ამდენ იქნებოდა.

ეს იყო ნამდვილი დღესასწაული

დებუტაციები და აღუთქვა იმათ, საქ-მეს გამოვიძიებო და თუ თქვენი თხოვნა საფუძვლიანი აღმოჩნდა, ვეც-დები დავაკაყოფილო ეს თხოვნაო.

* *

ბაქოს გაზეთს „ქასპში“ იწერებინ, ჩვენ ნამდვილად შევიტყუეთ, რომ ქვეკასიის მთავარმართველი თ. ღონ-დუკოვ-ძორსაკოვი 12 აპრილს გა-მოვა ტფილისიდან, 17-ს ჩვენს ქა-ლაქში ჩამოვა და სამი დღე დარჩე-ბა აქაო; შემდეგ-კი ქრანსოვოდსკისა და ქასპიის იქითა მხრის დასახედავად წავაო.

* *

მცხეთიდან გვეწერენ, რომ გავლილ მარტის 29-ს, სვეტი-ცხოვლის ეკლეს-იის სახლებში თეატრის მოყვარე რამდენსამე ახალგაზდას წარმოუდგე-ნიათ ბ. შირისთვის კომედია „მუხწი“ და ვოდვეილი „ჰაბიშონი“. ხალხი ბლომად დასწრებია და ძალიანაც მოსწონებიათ მაყურებლებს, რადგა-ნაც ზოგიერთ მათგანს თავის სი-კაცხლეში არ ენახათ წარმოდგენა და არც კი გაგონათ თუ რა არის თეატრი.

* *

„წერა-კითხვის საზოგადოების“ მმარ-თველობამ გადმოგვცა შემდეგი ანგა-რიში ბალისა, რომელიც იყო მისგან გამართული 31 მარტს ტფილისის „პრუჟოკში“:

შემოსულა

ბილეთების გაყდვისაგან,

პრემიებით	777 მ. 7 კ.
ბუფეტით	152—50
სულ	930—25

დაინარჯა.

ბუფეტის გამართვაზე	50—70
სამხედრო მუზიკაზე და	
სახანდარზე	95

წოდებთა შორის გათანასწორებისა: მარდი გლენი ამ თამაშში თავადობდა ძაბუნს თავიღვილზე და აზნაური, თუ კი მღვდელს ბურთს*) წაართმე-და, მისი შენდობა აღარ სჭირდა...

უწინაც და ეხლაც მოთამაშენი გა-ყოფილია ორ, ერთმანეთის მოწინა-აღმდეგე მხარედ: ერთს მხარეს ღელო გააქვს აღმოსავლეთით, წმ. ბიორგის ეკლესიის გაღავანში, რომელიც იცავს ერთს მხარეს მეორე მხრისა-გან, რომელსაც ღელო გააქვს და-სავლეთით საგანგებოდ დანიშნულს მიჯნასთან. ორივე მხარე ყოველს ღონისძიებას ხმარობს ღელოს გატა-ნისათვის; ქვეითები რომ ბურთს იგ-დებენ ხელში, თავიანთს მომხრე ცხე-ნოსნებს გადასცემენ, ამათ მოწინა-აღმდეგე ცხენოსნები დაედევნებიან წასართმევად, შეიქნება „საზოგადო-შეტაკება“, შემოკვილი, ქვეითნი და ცხენოსნები ერთმანეთში ირევიან, ვინ ვის ჰძლეეს ეხლა გამოჩნდება. ამ ახლო დროთამდე თითქმის ყოველ-თვის . . . მცველებს რჩე-ბოდათ გამარჯვება, მათ გაჰქონდათ

*) წიგვის შემდეგ ბურთს აკურთხებს კეკლეისაში უფროსი მღვდელი.

„პრუჟოკს“, ანგარიშით 47—80—
ქვეითებზე და სხვა მორ-
თულობაზე ზალისა— 25—50—
ბუფეტის, ბილეთების და
გაზეთში განცხადების
დაბეჭდვაზე — — 15—80—
ბუფეტის გაკვრაზე — 3—50—
სხვა წერილობანი ხარჯი 24—55—

სულ 262—85—

დარჩა კასპში: 667—40—

საზოგადოება ამასთანავე უცხადებს გულთაღს მადლობის ბალის გამარ-თეაში დახმარებისათვის კენება ანა-ბლექსანდრეს ასულს ამილახვარს.

* *

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ „წერა-კით-ხვის გამავრცელებელი საზოგადოება“ ამ ჟამად არდგენს სიას ამ ქართულ სკოლებისას, რომელნიც მეტად მოკ-ლებულნი არიან ქართულ სახელ-მძღვანელოებსა და სხვა საყმაწვილო წიგნებსა სამშობლო ენაზე. ამ დღე-ებში ეგზავნებათ საზოგადოებისაგან ამ გვარი წიგნები ახალციხის მხარის სკოლებს, და ზაფხულშიაც გაგზავ-ნებათ იმერეთის სასოფლო სასწავ-ლებლებს.

* *

გელილ პარესკაცს, 9-კ, თ. ღონ-დუკოვ-ძორსაკოვი თავის მეუღლით ქოჯორში ბრძანდებოდა საზაფხულო აგირის (დაჩის) აპოსარჩევათ; იმას ახლდა თან ბ. ტფილისის ღებერნა-ტორი თ. მაგარინი. ქოჯრის პასადის თავი ბ. შორანოვი და ზოგიერთი სახლის-პატრონები ქოჯრისა. იქ და-ხედნენ ადგილობრივი მუდამ მცხოვ-რებლები ზურნითა. ქოჯრის თავმა მიართვა მას პურ-მარალი და შესაფე-რი შესხმა. მთავარ მართველმა მო-ისურვა თ. შორანოვის დროს გა-შენებული ბალის „საღონისა“ ნახვა,

ღელო. ახლა-და-ახლა კი . . . უფრო ხშირად დაუწყეს დაძლევა. წრეულსაც ამათ გაიტანეს ღელო. რასაკვირველია: როცა ნამდვილი რაინ-დები ათასობით იღებდნენ მონაწი-ლეობას თამაშში. . . .

ნათქვამია: „შრია რომ გაღარიბდე-ბა, ძველ თამაშუქებს გამოუდგებოა“, „წყალ-წადლებული ხავს მოცილებოა“ და ამას ჩვენ, ქუთათურები ამიერ-დავსძინებთ: საზოგადოთ იურისტებს, რომ ლილახ-ნა წაუხდებოა, და, კერ-ძოდ აღვოკატებს, საქმე შემოვლევით თურმე—პუბლიცისტობას ხელს მო-კიდებენ! „შრამამ“ დამასწრო მეც-ნობებინა თქვენთვის, რომ ორიოდე აქაური აღვოკატი—რუსი (ერთი ნა-აფიცრალი და მეორე ოლქის სასამ-ნაწვერალი) და ოლქის სასამართლოს წევრი ბატონი მეგიძე აპირებენ გუ-ბერნიის მთავრობას სუბსიდიის სთხო-ვონ და რუსული ფურცლაკი „Сбор-никъ распоряжений по Кур. губер-ний“*), რომელიც თვეში ორჯერ გამოდის სახელმწიფო ხარჯით და ვი-

*) „კრებული განკარგულებათა ქუ-თაისის გუბერნიისა“.

მოიგონა ძველი ამბები და სხ-მის მირომეფის მძღვანე-ლადაქო-ქოჯორი და ყველა აგარჩებენ წონა ახლად აშენებული აგარ-შითუაშვილისა.

„დროებისა“ ქორმასკონდენსი

აპარა, 30 მარტს. 1878

25 აგვისტოს რუსეთმა ჩვენი ქვე-სამ მხარად გაჰყო ჩვენი მხარე-თავისი უფროსები დააყენა. ამ მხარე უფროსებზედ ბევრი საჩივარი გაზეთებშიაც ბევრს იწერებოდა მაგრამ, საუბედუროთ, ჩვენმა მხარე-ბელმა მთავრობამ ბევრი ყურადღა-რ არ მიიქცია.

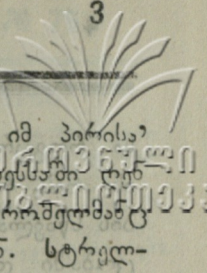
მაგრამ აღრინდელ მხარის უფრო-სებზე უფრო ახლანდელზე გვაქვს ჩივლელი. ჩვენი ახალი მხარის-როსი თ. ღორთქიფანიძე ისე სასი-კად ეპყრობა ხალხს, ისეთ ნა-მოქმედებს, რომ მგონი, მთელს რა-ში ერთს კაცს ვერ ნახავთ, ემადლიერებოდეს!

ამ უკანასკნელს დროს მოხდა რა-გარემოება, რომელმანც კიდევ უფო-აღლევა აქაური მცხოვრებლები: მხარის უფროსთან მოსამსახურე-ლიციონერები (ზაფთიები) დაუ-სოფ. ღონდოლოს მცხოვრებს ბევ-ბევ ოედი-ოლლის და მოუკლეს თექვსმეტის წლის შვილი ალა-რომელიც იყო ლუქმის მკვლე-მოხუცებულის მშობლებისა. ამ-მეხედ იჩივლეს თვითონ თ. ღორ-თანიძესთან, მაგრამ იმან ხმა-ამოიღო.

ბოლოს, როდესაც გაიგეს, ბათუმში მობრძანდებოდა ახალი მთავარ-მმართველი, წავიდნენ, იქ ჩივლეს იმას თავის ვაჭირებულ მთავრობა და სთხოვეს, ან ჩვენ გა-სიკ რიგია, ისინი კი ვერ ჰკითხუ-ბენ, რუსულის უცოდინარობის გა-გადაკეთონ რუსულ „Губернскія Домостъ“-ად („საგუბერნიო უს-ბად“) შეიტანონ შიგ „სალიტერატურა“ და „საპოლიტიკა“ განყოფი-ბანი და განანათლონ ქვე-მე-რასასწაულითა ფრიად უსაკვირველ-თა“, რადგანაც „ქვეყანამ არ უს-ენა წამხდარ საქმეზე „პუბლიცისტ-და ამათ არ იციან ენა ქვეით-მაკვირვებს ამ ბატონების საქმე-მაგონებს შემდეგს ოსმ-ლურს რუს-რულს ამბავს.

სტამბოლში ერთად, ძმად-შეთე-ბულად სცხოვრობდნენ რამდენიმე-ნეული მუშები—მოჰაჯირნი (უ-ქვეყნიდამ გადასახლებულნი) და ირჩენდნენ დღიურად მუშაობით, დღეს მათ ყველას დაეძინა და ო-ლი ასს წილიწადს გაუგრძელ-ზამოიღვიძეს თუ არა, მაშინვე მართნენ მოედანზე, რომ ვისმე-ქირავებოდნენ, მაგრამ არავის უ-გვბია: აღმოჩნდა, რომ თურქ-ს (ხალხის დედა-ენა) დავიწყებოდა-კაცს ვერაფერი გააგებინეს, ვერ-სი გაიგეს! ბოლოს, მიჰმართეს ბე-ქარს, რომელმაც, სამუშაოს მი-

გეგმავს სადმე და ან ის ლორთქი-
ფანით მოგვამორეთო.
როგორც ვტყობა, ახალ მთავარ-
მმართველმა ამ თხოვნას ხალხისას
მთავრად აღიქვა, ამიტომ რომ
მის წაბრძნების შემდეგ, აქ აჭარა-
ში, სოფ. შედას ამოვიდა ბათუმის
სამხედრო გუბერნატორის თანაშემწე
თ. მ. მისთავი საქმის გამოსაძიებ-
ლად. მითი კაცი არ დარჩენილა,
მეონია, აჭარაში, რომ არ მოსული-
ბის იმასთან და არ შეეჩივლოს თა-
მის მზრის უფროსს, რომლისაგან
მეორე წელიწადია, რაც მობუღე-
თილამ ჩვენში გადმოიყვანეს, ისე შე-
წყობული ვართო, რომ აქ დადგომა
არ შეეძლებოდა.

მ. მისთავი ტყბილად, გულ-დას-
მით და ყურადღებით მოისმინა ყვე-
ლა ეს საჩივარი ხალხისა, დაპირდა,
ბ. ბათუმის გუბერნატორს მოეხსენ-
ებოდა თქვენს საჩივარსა და თხოვნას
და, იმედი, შევისრულდებოდა.

ხალხს იმედი მიეცა, რომ მთავრო-
ბა მიიღებს მხედველობაში იმის გაჭი-
რებულ მდგომარეობა და შეიწყნა-
რებს იმის კანონიერ თხოვნას. მაგრამ,
თუ ახლაც არა გვემეფლა-რაო, მეორე-
ცა, როგორც ამბობენ, დებუტატის
გაგზავნით ტფილისში და ერთხელ
კიდევ მოეხსენებთ სვენს გაჭირებას
ახალ-სენას.

ლოს ზედამხედველმა უბრძანა ყარაუ-
ლის რუსებს ჩემი განხრეკა და ეს
ბრძანებისაგან იქნა აღსრულებული.
ამ განხრეკის დროს მიპოვეს ჩემი სა-
კუთარი ფული ოც-და-ორი მანეთი,
რომელიც ჩამომართვა ზედამხედველმა
და გამომიცხადა, რომ ამ ფულგან-
გან მესამედი სახელმწიფოთ უნდა
წარადგინო და ორი წილი და-
გებუნებოდა. ეს მისი ლაპარაკი მე
არ მიქაზნიკა, უკანონოდ დავინახე
და ყველასაგანაც აღვიღად მისახელო-
ბა, და ამიტომ ცოტა ლაპარაკი მოგ-
ვივიდა.

ზედამხედველმა უბრძანა ყარაულ-
რუსებს, რომ დაუზოგველად ეცემათ
ჩემთვის და სატუსალოს კამერში შეკ-
რულ-შეკრული დავეგდეთ. ეს ბრძა-
ნება, რასაკვირველია, იქნა სისრუ-
ლეში მოყვანილი, მაგრამ მე რა შე-
მიძლო? მინ იყო პატრონი! მინ იყო
კაცი, მიმეწოდებინა თხოვნა და გა-
ნებნილა კანონიერათ... იმ ზომამდე
შევიწროება მომაცყენეს ბ. ზედამხედ-
ველმა და მისმა რუსებმა, რომ სიკ-
ვდილს ენატრობდი, მაგრამ ვერც
სიკვდილი ენახე. შრჩხილებში სისხლი
გამდიოდა, ისე მაგრად მიჭერდენ ბა-
წარს ხელებში...

შემდეგ დასრულდა ვადა ჩემის იქ
მყოფობისა და მუთათისში წარმოდგე-
ნის დროს მართლაც აღასრულა მის
დანაპირები ფულების თაობაზე: იმ
ზემო აღნიშნულის ფულებიდან ერ-
თი წილი მან დაიტოვა და დანარჩე-
ნი მე ჩამაბარა. მადლობა ღმერთს
კიდევ, რომ სულ არ წამართო, თო-
რემ სად უნდა მეჩივლა და როდის
ჩამაბარებდნენ ჩემს ფულს! წა-
ნართმევხედ კიდევ მივართვი არა
ბ. მუთ. გუბერნიის უფროსს, მაგრამ
თქვენი მტერი, რომ იმ ფულების
ამოღებას მე არ ველოდე.

ახლა გეკითხებით: სენაკის სატუ-
სალოს ზედამხედველი რომელის უფ-
ლებით ვაპრობა ესრედ სასტიკად და
მხეცურად ტუსაღებს? ანუ რომელ
კანონში უწყობა იმას ამ ნაირად მო-
პყრობა საწყალ უმისოთაც გაჭირე-
ბულ ტუსაღებს? მე შემიძლია და-
ვამტკიცო, რომ გავლის 1881 წელ-
ში იმან მოაკვლევინა რუსებს თო-
ვის კონდახების ცემით ერთი ტუსაღ-
თავანი საბაია სილაგავა და მეორე
ზოგია შანაშია, რომელიც, შემდეგ
დოქტორის შემოწმებისა, აღმოჩნდა
მკვდარი ცემისაგან! რადგან ამ ნაირი
მისი მოქმედება დამალულ და გაუ-
მქდავებელ იქნა სენაკის მაზრაში,
ამის გამო თავ-გასულია და რასაც
იზამს, კიდევაც გაუღის. მაგრამ მე
კიდევ მეონია, რომ ყურადღებას
მიამტყვევებ ამ ამბავს.

ამას გარდა ტუსაღებისათვის დაწე-
სებულია 16 კაპ. დღეში საზრდო. ის
კ, როდესაც ეტაპით კაცს ჰგზავნის
მუთათისისაკენ ანუ ფოთისაკენ, ორ-
ორ შაურს აძლევს.

შველა ამ გარემოებას დაწვრილე-
ბით დავამტკიცებ მოწმით თუ მომე-
თხოვებო, თუ არა, და რა ექნა მე
მინც ვსწვრ, რომ საჭირო არის ჯე-
როვანი ყურადღების მიქცევა მის
ზედამხედველის მოქმედებისადმი უმაღ-
ლესი მთავრობისაგან.

სოგრათ იოსელიანი.

ქუთაისი, 8 აპრილს.

რუსეთი

(გაზეთიდან)

„მმართველობის მოამბეში“ დაბეჭ-
დილია შემდეგი ცნობა ღენ. სტრელ-
ნიკოვის მკვლელობის თაობაზე:
„ხანგრძლივი გამოძიებამ აღმოაჩი-

ნა ნამდვილად ვინაობა იმ პირისა?
რომელმაც მოჰკლა მღენსაში ღენ.
სტრელნიკოვი. ის პირი რომელმაც
რევოლვერი ესროლა ღენ. სტრელ-
ნიკოვს, ყოფილა კოლეჟსკი სერგე-
რის შველაკოვის შვილი ნიკოლოზ
პლეჟის-ძე, რომელიც ადრე პეტერ-
ბურღის უნივერსიტეტის სტუდენტი
იყო და 1881 წელს მიატოვა ეს
უნივერსიტეტი. მეორე მონაწილე ამ
დანაშაულობისა, რომელიც დროშით
უცდიდა შველაკოვს, აღმოჩნდა მიატ-
სკის გუბ. მკვლევრები სტეფანე ნი-
კოლოზის-ძე ხალტურონი, რომელსაც
დიდი სანია ეძებდა პოლიცია, რადგან
1880 წ. იმან მიიღო მონაწილეობა
საზამთრო სასახლის აფეთქებაში. რო-
გორც ახლა აღმოჩნდა ეს ხალტური-
ნი მას შემდეგ ხან მოსკოვში ცხოვ-
რობდა თურმე ყალბის პასპორტით
და ხან მღენსაში და მანებელ მი-
მართულების წიგნებს აერცვლებდა
ხალხში“

სახალხო განათლების აღრიცხვის
მინისტრის გრაფ ტოლსტოის განკარ-
გულებით, ვინც ერთხელ გამოვიდო-
და საიულოერო სემინარიიდან, იმათ
ამ სასწავლებელში ხელ-მეორედ შე-
სვლის ნება აღარ ეძლეოდა. ახლა
გამოვიდა ბრძანება, რომ სასულიერო
სემინარიიდან თათის ნებით გამოსულ
სემინარიელებს უფლება აქვთო, რომ
ხელ-მეორედ შევიდნენ ამ სასწავ-
ლებლის იმავე კლასში, რომლიდანაც
გამოვიდნენო.

სახელმწიფო რჩევამ უნდა განიხი-
ლოს ამ მოკლე ხანში ახალი წესდე-
ბა „პირველ დაწყებით სასოფლო სა-
მეურნეო სკოლებისა“ რომელიც სა-
ხალხო განათლების სამინისტროს შე-
უდგენია. მიზანი ამ სასწავლებლები-

წერილი რედაქტორთან.

ბავილი მარტის თვეში მდგომარე
წლისა მე ვიყავი წარმოგზავნილი
ზუღდილის მაზრის სატუსალოდან მუ-
თათის საპატრონოში და ორი დღის
განმავლობაში უნდა დავრჩენილიყავ
ახალ-სენას.

აქ რო მოვედი, აქაურმა სატუსა-
ლოდ, საგიჟეში ჩასმევიანა საბრა-
ლო მუშები: ვინცლა ხართ ან გა-
გეგებულხართ, ან იმ სოფლიდან ჩა-
მოვარდნილხართ, და ყოველს შემ-
თხვევაში სათქვენო დრო ჯერ არ
დამდგარა ჩვენს ქვეყანაში!..

ამ ზღაპრისა არ იყოს, ნუ თუ
მომსწინებულთ ბ.ბ. არ გაუგიათ, რომ
ა) მთელი რუსული დრო-გამოშვე-
ბითი მწერლობა ქადაგებს და დალა-
დებს „Губернскія Вѣдомост“ — ების
მოსაზრებას იქ, სადაც დღეს გამოიცე-
მიან, რადგანც დამტკიცებულია, რომ
მათ ხარჯის გარდა, არაფერი სარგე-
ბლობა არც ქვეყნისათვის და არც
მთავრობისათვის არ მოაქვთ; ბ) რომ
დღესა თუ ხვალ მისი ქადაგება შე-
წყნარებული იქნება და ეს „მწერლო-
ბის ხორც-მეტი გამოცემები“ რუ-
სეთშიაც მოისპობილ იქნებიან; და
გ) რომ . . . . . ხალხის ფულს
არ ვაჭიროებო, რომ რაღაც „გუ-
ბერნსკია ვედომოსტი“ კიდევ გამოს-
ცენ იმის უნაყოფოდ (რამდენიმე
ჯერ რომ ისარგებლოს, ეს ქვეყა-
ნა არაფერს შესძენს) გაფლანგვისა-
თვის?

მაგრამ იმედი, ჩვენი გუბერნატო-
რი ბ. მალაფევი და გუბერნიის სამ-
მართველო ისე დახედება ამ უხამსო
წინადადებას Вѣдомост-ების გამოცე-
მას, როგორც შეჭფერის ქუთიანი
ადმინისტრატორს და ადმინისტრაცი-
ულს დაწესებულებას: ე. ი. მიიღებენ
მხედველობაში სახელმწიფოსა და ხალ-
ხის ინტერესებს.

ჩვენს მხარეში ყველას გაეგონება
მართლ-მანებში უთუოდ არ უწყიან,
რომ მუთათისში, საღორის თავში,
სცხოვრებს ახირებული—განდევლი
კაცი ორი ქალი-შვილით, გვარად
ბ. სტრუსკი. მათი სახლობა მოკუ-
ლია მრავალ—კაც საიდუმლოებით
და ათას გვარ თქმულებით, რომე-
ლიც ზღაპარსავით გადადის ხალხის
პირიდან-პირში... უფრო ხშირად და
დაბეჯითებით ამბობენ, რომ ეს ახი-
რებული—განდევლი მილლიონე-
რიაო. დასამტკიცებლად უთითებენ
იმისგან აშენებულს მოზილს ქვით-
კარის ეკლესიას, რომლისთვისაც 400
მანეთად წელიწადში დაქირავებული
ჰყავს მღვდელი, დიდს სახლს ჩინე-
ბულს და ვრცელს ბაღს და სხე.

აი ამ ახირებულს მოხუცს ბატ.
სტრუსკის განუზრახავს, რომ თა-
ვისი უძრავი მამული, ე. ი. ორ-სარ-
თულიანი ვრცელი ქვითკარის სახლი
ათიოდე ქცევა ბალითურთ და დიდ
ეზოში დადგმული მოზილი, ქვით-
კარის ეკლესია, (რომელიც ბარე
ორს ეკლესიას სჯობს მუთათისში)—
შესწირავს ქუთაისის მომავალს სასუ-
ღეო სემინარიას, რომლის დაარ-
სება საკუთარის ჯამაგირის ფულით,
მკითხველმა იცის, იმერეთის სამღვდ-
ლოებამ ამ რამდენიმე თვის წინ გა-
დასწყვიტა ყოველად სამღვდლოის
ვაზრიელის თაონობით. სარწმუნო
კაცებმა გეთხრეს, რომ ბატ. სტრუს-
კი თავის ფრიად ქველურისა და სა-
ქმურის განზრახვის ასრულებისათვის
საჭირო თადარიგი კიდევ შეუდგაო.

სახელი და დიდება მის ქველ-მო-
ქმედებას!

მისი კარზე გვადგება ესაა. მეკენ-
ქეები თავს იყრიან... მრგან იქნება
კენჭის-ყრა: და ჯერ თავად-აზნაურთ
წინამძღომელნი უნდა აირჩიონ პირ-

ველს რიცხვებში და მეგრე სააზნაუ-
რო ბანკში ერთი დირექტორი“.

შმაფრესი ყურადღება გუბერნიის
წინამძღოლის არჩევაზეა მიქცეული.
მერძოდ რომ ყური დაუგდო, ყოვე-
ლი მიეკენჭე ამბობს:—„ესლა ისე
ბრმად არ ჩავადებ ჩემს კენჭს, რო-
გორც უწინ; თუ ჩაუგდებ თეთრს,
ღირსეულს, ქუთიანს, სასწავლს ქვეყ-
ნის საჭიროების მცოდნეს ჩაუგდებო,
თორემ თუ ამისთანა კაცი არ იქნა“,
მართაც რომ გამოვიდეს და მოპირ-
დაპირე არაფერ ეყოლოს, მაინც ეუ-
შაგებ: დედა-ბერმა სთქვა ამ მუგუ-
შალს კი ვისერი ზღვაშიო და დაიწე-
ბა თუ არა, ღმერთმან იცოდესო.“

არქნა იმერლების სახელო, თუ
ეს კერძო-კერძო მბობა საერთო ხმად
გაღიქვა, მაშინ მაინც გამოხვალთ
სირცხილიდამ! მე და ჩემმა ღმერთმა
დროა ბეჭებს და სადილებს რომ აღირ-
ანაცვალოთ თქვენი ქვეყნის და
მამას-დამე თქვენივე თავის და ცოლ-
შვილის სახელი და სარგებლობა!

